

Stichting alvan tsarik

Secretariaat: Anjerstraat 19 6915 SL Netherlands
Bankrekening NL66 RABO 0113 8511 62

Nieuwsbrief Oktober 2022

“Er gebeurt veel, er gebeurt heel veel. Maar wat er ook gebeurt, we zoeken steeds naar het positieve en benoemen dat ook zo.” Dit is wat Lilit en Yester vertelden op de eerste middag van het herfstbezoek van Servaas en René.

In deze nieuwsbrief gaan we zoveel mogelijk uitleggen wat er speelt. Maar ook dat we zoals altijd naar voren willen kijken, want een andere optie is niet, vinden wij.

Waar gaan we het over hebben?

- De algemene situatie in Armenië op dit moment
- De start van het Technasiumproject op twee scholen in Gyumri
- De nieuwbouw van de klaslokalen
- Zomertechnasium
- Reis naar Armenië van Servaas en René
- De activiteiten van Alvan Tsaghik in Gyumri door Yester
- Een medewerker in Gyumri in het voetlicht in Yesters bijdrage

De algemene situatie in Armenië

Zoals overal in de hele wereld wordt het leven in Armenië beïnvloed door de oorlog in Oekraïne. De prijzen schieten omhoog en men verwacht dat het Russische gas ook in Armenië duur gaat worden. En de winter in Armenië kan heel streng zijn terwijl de isolatie van de huizen en zeker van de “domiks” (geïmproviseerde onderkomens zoals vrachtwagencontainers) hopeloos is. Al is Armenië door allerlei verdragen met Rusland verbonden, als het om geld gaat is ieder op zichzelf aangewezen.

De Russen fungeren in de regio eigenlijk als vredesmacht tussen Azerbeidzjan en Armenië in het Nagorno-Karabachconflict. In Gyumri zijn er grote Russische kazernes met soldaten die de grens met Turkije moeten beveiligen. Naar verluidt zijn veel Russische militairen intussen richting Oekraïne verplaatst en voelen de Armeniërs zich van alle kanten bedreigd. De volkomen onverwachte aanval in september van Azerbeidzjan op Armeens grondgebied in het zuiden en oosten heeft veel Armeense militairen het leven gekost en de onzekerheid is daarmee alleen maar vergroot. Het kost de mensen in onze staf veel kracht om de energie op te brengen om door te gaan. Ieder kent families waarin de vader of een zoon is gesneuveld en dan is optimistisch vooruitkijken veel gevraagd.

Nu Rusland mobiliseert, vluchten veel jonge mannen naar landen waar ze nog heen kunnen en Armenië is één van die landen. Daarmee wordt de situatie op de woningmarkt steeds nijpender en komen de Armeniërs in het gedrang. De Russen brengen vaak geld mee, waardoor ze de plaatselijke bevolking volkomen buiten spel zetten. Het is een verergering van de situatie die al sinds de Russische inval in Oekraïne ontstond, toen veel Russen en Oekraïners naar Yerevan vluchtten.

De koersval van de Euro houdt aan. Voor de oorlog lag de koers bij 560 AMD voor 1 Euro, nu is de Euro nog maar 390 AMD waard. Dat betekent voor ons dat we minder kunnen doen met ons geld.

Technasium

In onze vorige Nieuwsbrief hebben we al kunnen melden dat we van het Armeense Ministerie van Onderwijs de vraag hebben gekregen een pilot voor het Technasium uit te voeren en dat we hier 'ja graag' op hebben gezegd.

Op 12 juli '22 hebben we een presentatie gegeven in het hol van de leeuw. Het voltallige team experts van het Armeense Nationaal Instituut voor Educatie (vergelijkbaar met het Nederlandse Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO)) zat klaar om ons verhaal aan te horen. Ze waren kritisch maar wel zeer open en stelden de juiste vragen. Wij hebben ze uitgenodigd om ons project van nabij te volgen. Yester was na afloop heel enthousiast. Ze had voor een groep mensen gestaan waarvan ze in het verleden alleen maar met veel respect naar had gekeken. Ze gaat met energie de rol van coördinator Technasium aan.

In juli hebben we met ook de directeuren van School 18 en School 25 over concrete voorwaarden en deadlines van de pilot gesproken. Dit was bijvoorbeeld de selectie van leerlingen en docenten in september. We kunnen voor drie docenten een salarisondersteuning bieden, die opweegt tegen de inkomsten die ze normaal met bijlessen krijgen (een Armeense leraar verdient rond €200 per maand en dat is echt niet voldoende met een gezin). Vanaf nu gaat René de betrokken docenten coachen op hun technasiumvaardigheden. We gaan per 1 november '22 vier klokuren Technasium per week per school verzorgen. De lessen vinden na de reguliere lessen op school plaats met leerlingen uit de 8e klas, vergelijkbaar met een Nederlandse 2e klas. De pilot eindigt eind april '23.

De vaardigheidscursussen voor de leerlingen zijn gestart in september. Dit begon met een lessenreeks Begrijpend Lezen. In de loop van het jaar komen zaken als Technisch Tekenen, 3D Modelling, laser cutting en 3D printing, programmeren en mediavaardigheid aan de orde. Veel aandacht zal worden besteed aan werken met een agenda en het leren van plannen.

In de maanden november, februari en april krijgen de leerlingen opdrachten uit de werelden van Industrial Design, architectuur en medisch. René zal die maanden in Gyumri zijn en de leerlingen én docenten begeleiden.

Yester vertelt in haar verslag van de eerste weken van het project.

De nieuwbouw van twee lokalen met trappenhuis

Vorig jaar december zijn we gestart met de bouw van twee klaslokalen aan ons Majakowskigebouw. Erg lekker loopt de bouw niet, zacht gezegd. De winter duurde lang en toen we in april weer verder konden, dienden zich nieuwe problemen aan. Om die goed te begrijpen geven we een korte context.

Armenië doet enorm zijn best om een moderne rechtsstaat met een goed functionerende overheid te worden. De bijbehorende veranderingen in de wetgeving komen dan wel eens onverwacht of worden onvoldoende gecommuniceerd. Zo is het systeem van bouwvergunningen nu via een wet in februari 2022 geregeld, waarvan wij niet op de hoogte waren gesteld, zelfs niet door instanties die het hadden moeten weten. Ook zijn er in het verleden fouten gemaakt bij het kadaster, waardoor wij nu vastlopen in de bureaucratie. Gevolg was dat de bouw moest worden stilgelegd en zaken als een bouwvergunning eerst officieel geregeld moesten worden. Dat betekent dat de kosten weer verder zijn opgelopen en wij erg moeten puzzelen om de gaten te vullen.

Kort gezegd een hoop frustratie en energie voor de verkeerde zaken en dan denk je wel eens: 'waar zijn we aan begonnen?'. Een lang en pittig gesprek met de burgemeester gaf wel weer wat goede moed.

Zomertechnasium

Om alvast wat meer ervaring op te doen met het werken aan een Technasiumproject, hebben we deze zomer een groep leerlingen uitgenodigd voor een project van vier weken in juli.

De invalshoek was agrotourisme, waarbij de 10 deelnemers de opdracht kregen een idee uit te werken voor het toegankelijk maken van een ontspanningstuin in het dorp Saratak, niet geheel toevallig het dorp waar Yester woont en dat ligt aan de grote weg tussen Yerevan en Gyumri. Onderzoeksgebied: agrotourisme en landschapsarchitectuur.

Met excursies en gerichte cursussen op het gebied van technisch tekenen probeerden de deelnemers zich vertrouwd te maken met de ins en outs van het ontwerpen. Voor ons was dit zeer leerzaam, wij kwamen zaken tegen die je in Nederland minder snel zult zien.

Heel belangrijk was de ontdekking dat onze deelnemers geen flauw idee hebben, hoe je een geschreven opdracht met situatiebeschrijving en deadlines moet omzetten in concrete stappen naar een eindproduct. Op school wachten de Armeense leerlingen voor het maken van een opgave op de docent, die nog eens precies uitlegt wat er geschreven stond en welke stappen er gemaakt moeten worden. Dit vanaf klas 1 tot aan het eind in klas 9.

Er is ook absoluut geen ervaring met het werken in groepen en het nemen van persoonlijke verantwoordelijkheid voor een groepsresultaat (uitzonderingen zijn er gelukkig ook). Nu was dit ook de reden om Technasium überhaupt te willen beginnen, zoals Servaas fijntjes opmerkte, maar het was wel even slikken.

We hadden tijdens het project ook een architect uitgenodigd om de groep wat technisch tekenen bij te brengen. Hij had weinig idee hoe dit aan te pakken met een groep jongeren van 12-13 jaar, maar was wel zeer geïnteresseerd in het Technasiumconcept. Hij had al eens ooit met Candealeerlingen, op projectbezoek in Gyumri, gewerkt en wilde graag wat uitproberen. Wij leerden hiervan dat je de leerlingen tijdens een project met een opdracht niet moet storen met een cursus die gericht is op het aanbrengen van vaardigheden.

De resultaten van de groep waren wat mager, maar ze hadden er veel van geleerd, zeiden ze. En wij ook! Deze ervaringen hebben we meegenomen naar het ontwerp voor de belangrijke pilot in de twee scholen, die half september is gestart.

Reis naar Armenië

Op 27 oktober zijn René en Servaas naar Gyumri afgereisd.

Servaas blijft een week. Hij zal de routine van functioneringsgesprekken van stafleden en leerkrachten voortzetten. We gaan samen met onze directrices Lilit en Yester om tafel om organisatiezaken rustig en diepgaand te bespreken en lijnen voor de toekomst uit te zetten. Voorbeelden: Hoe krijgen we de leerkrachten van andere scholen in onze preschool, om te laten zien, wat er met kinderen meer mogelijk is dan ze alleen maar stil te houden? Hoe kunnen we de ouders van Gyumri beter bereiken om ze te vertellen over Buitenschoolse Opvang in de vorm van een Klein-Technasium?

René blijft tot 30 november en gaat elke dag naar een van de twee scholen om de leerlingen te begeleiden met hun Technasiumopdracht van Magnon OSJE, een fabriek die speeltoestellen voor buiten ontwerpt. Magnon heeft een enthousiaste directrice, die het concept van Technasium heeft omarmd. Daarnaast gaat René, zoals eerder geschreven, ook de docenten coachen in het heel anders begeleiden van de leerlingen.

Donatie notebooks

We hebben in totaal 5 vrij nieuwe notebooks ontvangen van de firma Reasult in Nijmegen en de firma Ariës in Zevenaar. Deze notebooks nemen wij mee en gaan we in Gyumri gebruiken in de scholen waar we ons Technasiumproject uitvoeren.

ALVAN TSAGHIK-FACING CHALLENGES

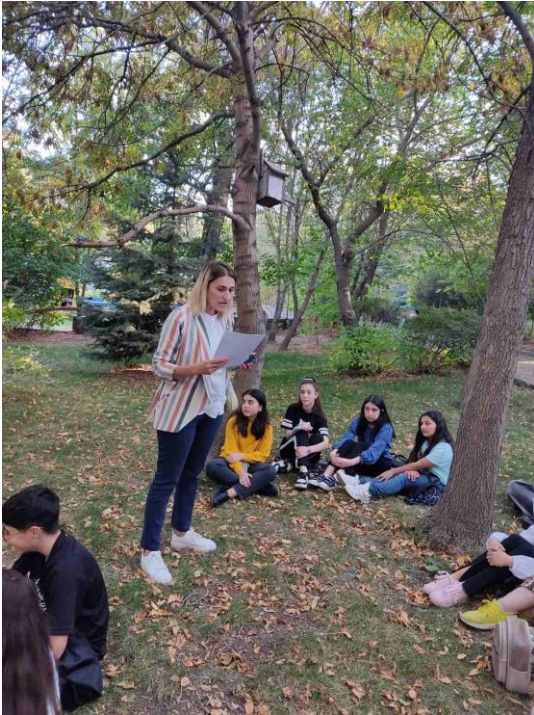

Child development preschool groups; learning with themes

After saying goodbye to school-age children, preschool groups were on vacation for 15 days. From September, the groups resumed their activities. We continue to organize the educational process with themes, which are translated from Dutch to Armenian. "Fruits and vegetables" is the theme in our groups now. The number of children decreased after the vacation, which is due to external risks related to the establishment of free school-based preschools for children in Gyumri. We hope that the unique educational value and innovative approaches of Alvan Tsaghik will serve as a basis for many parents to choose a preschool educational institution for their children.

Technasium-pilot has started in Gyumri

“Technasium” pilot project has started in two schools of Gyumri since September. The schools No. 25 and No. 18 are involved in the project. The project is implemented with the permission of the RA Ministry of Education and Culture. 48 students aged 13-15 participate in the project. The program consists of projects and courses. During the academic year, students will have the opportunity to implement three projects in the fields of industry, architecture and healthcare. Before the projects, the participants will take part in comprehensive

courses, thanks to which the acquired abilities will enable them to perform more successfully during the projects. three teachers from the mentioned schools are included in the program. two introductory meetings were held in the schools. Gayane Misakyan, one of the teachers, held a course called “Practical Steps from Reading to Understanding” which will help students to be able to have a clear understanding of the task they will get. Now 3D modeling course has started.

Arusyak Grigoryan: ready to teach and to learn

Arusyak Grigoryan is one of our preschool teachers. She is a musician. During her long career she has been a teacher of music, piano, and it is already 25 years that she is a preschool teacher. Arusyak has joined Alvan Tsaghik since 2018. Children and parents love and respect her. She is a good team member in Alvan Tsaghik. Arusyak's diligence and energy are a good example for the staff. Long years

of work have not tired Arusiak, she is full of new ideas and always comes up with new initiatives. The methods in Alvan Tsaghik were new to Arusyak. But she is so flexible and willing that participates in training courses and meetings with readiness, is ready to learn new things and teach with new methods. Arusyak is a good example of lifelong learning, when long work experience does not harden the way of thinking. She proves that there are no age restrictions for learning and applying new things.

“Tati Toon” project; current situation

From April, 2022 “Tati Toon” project has started in Alvan Tsaghik aimed to establish a social entrepreneurship, which will help young mothers to work with a flexible schedule. “Tati Toon” is going to be a unique place combining education and entertainment. In “Tati Toon” children will play and learn: “learning by doing” and “learning with fun” methods will be applied. Regardless of our hard efforts to open “Tati Toon” in summer, the construction works are still in process. Cooperation with the donors, with Gyumri Municipality for some allowances took much more time than was planned. Even if “Tati Toon” will not operate this year, as most of the activities are planned to be held in the yard /open-air activities/ due to weather conditions. Construction and organizational works will be done properly and we will implement our activities in the next summer.

Working mothers' issues continue to be in our spotlight

“Equal opportunities for working mother” project continues its activities. The project is supported by The Embassy of The Netherlands in Armenia. Focus group discussions with mother are being continued. This year working fathers are also participating in our discussions, because they have the right to paternity leave, but not everyone is aware of this possibility. Fathers are also hindered by their stereotypes in sharing childcare equally with the mother. Our goal is to raise the awareness of all members of the society and break the stereotypes that will prevent women from combining motherhood and work. In the near future, we plan to hold meetings in other cities of Armenia as well, with our advocacy action.

